

UNGE EUD ELEVERS UDDANNELSES- ORIENTERINGER OG MOBILITETSMØNSTRE: BORNHOLM

KARIN TOPSØ LARSEN / CAMPUS BORNHOLM 27.9.2019

Indhold:

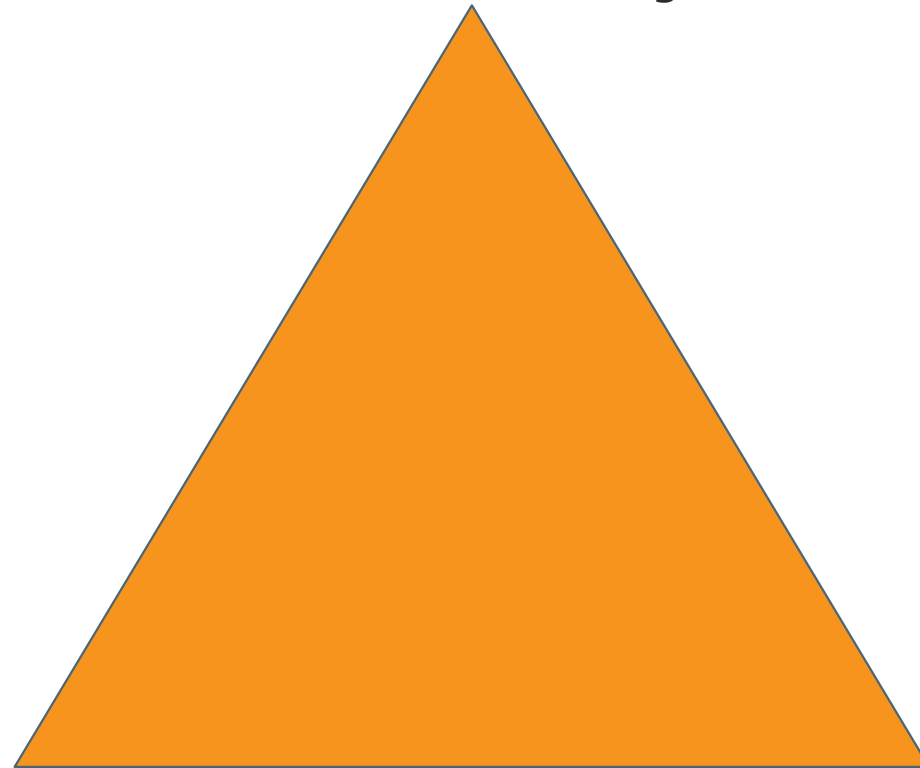
- Inge: elevens valg af uddannelsessted + input til strategi drøftelse – særligt EUD
- Del 1: Unges orienteringer i erhvervsuddannelsessystemet og deres flyttemønstre
 - Genbesøge min PhD – de kvalitative interviews
- Et lille mellemstykke om uddannelsesopland
- Del 2: Nye statistiske resultater om EUD-elevens vej gennem uddannelsessystemet - Bornholm

Uddannelsessystemer er en form for mobilitetsinfrastruktur – socialt og geografisk

Genbesøg hos mine PHD interviews: ADGANG TIL UDDANNELSE HANDLER IKKE (KUN) OM AFSTAND

Individuelle biografier –
tid og sted

Sociogeografiske
ressourcer: den sociale
arv hænger ved

Konkrete steds-
afhængige og
uddannelsesspecifikke
mulighedsrum

Gruppe 1 udviser en faglig orientering

- Gode til at orientere sig fagligt – både lokalt og ud over lokalområdet
- Gode til at forstå hvad et fag er og hvem de selv er i relation til faget (kan vurdere hvad det kræver, har et sprog for det faglige, kan orientere sig i forhold til et fagbaseret arbejdsmarked)
Bliver først rigtig klart når de kommer i praktik
- Aktiv praktikplads strategi – har plan for virksomheder/ søger hjælp til at få en plan/ gerne arbejde som arbejdsdreng. Har også en Plan B
- Ønsker ikke at flytte – men gør det gerne hvis nødvendigt – uddannelsesprioritet i deres liv

Gruppe 2 udviser en mobilitetsorientering

- Ønsker at bruge uddannelsesovergang som platform til at flytte hjemmefra/ redefinere sig selv
- Flytter mere VÆK fra en udspillet fastlåst identitet end TIL noget (f.eks. Til byen)
- Er også fagligt orienteret, men fravælger lokale udbud
- Aktiv praktikpladsstrategi, men er MEGET afhængig af skolen – intet netværk, ingen erfaringer
- Et eksempel på en meget mobil, men fagligt udfordret elev `Lost in transition´ - det er ikke nok at være mobil

Gruppe 3a udviser en **bevidst** lokal orientering

- Forsøger at finde det `rette´ EUD program, men har andre bevidste livsprioriteter (familie, venner, fritidsinteresser)
- Kan være det er midlertidigt
- Er i stand til at orientere sig fagligt – også blandt ikke-lokale uddannelser – men tilvælger at blive i lokalområdet
- Aktiv-passiv strategier til praktikplads – vil gerne vente på en lokal mulighed

Gruppe 3b udviser en **DE-FACTO** lokal orientering

Forsøger at finde det `rette` EUD program, men mangler / har endnu ikke udviklet en klar fornemmelse af hvad et fag er og hvem de selv er i forhold til det fag

Skifter fra det ene lokale program til det næste uden større overvejelser

Passiv praktikpladssøgnings strategi: `jeg krydser fingre`

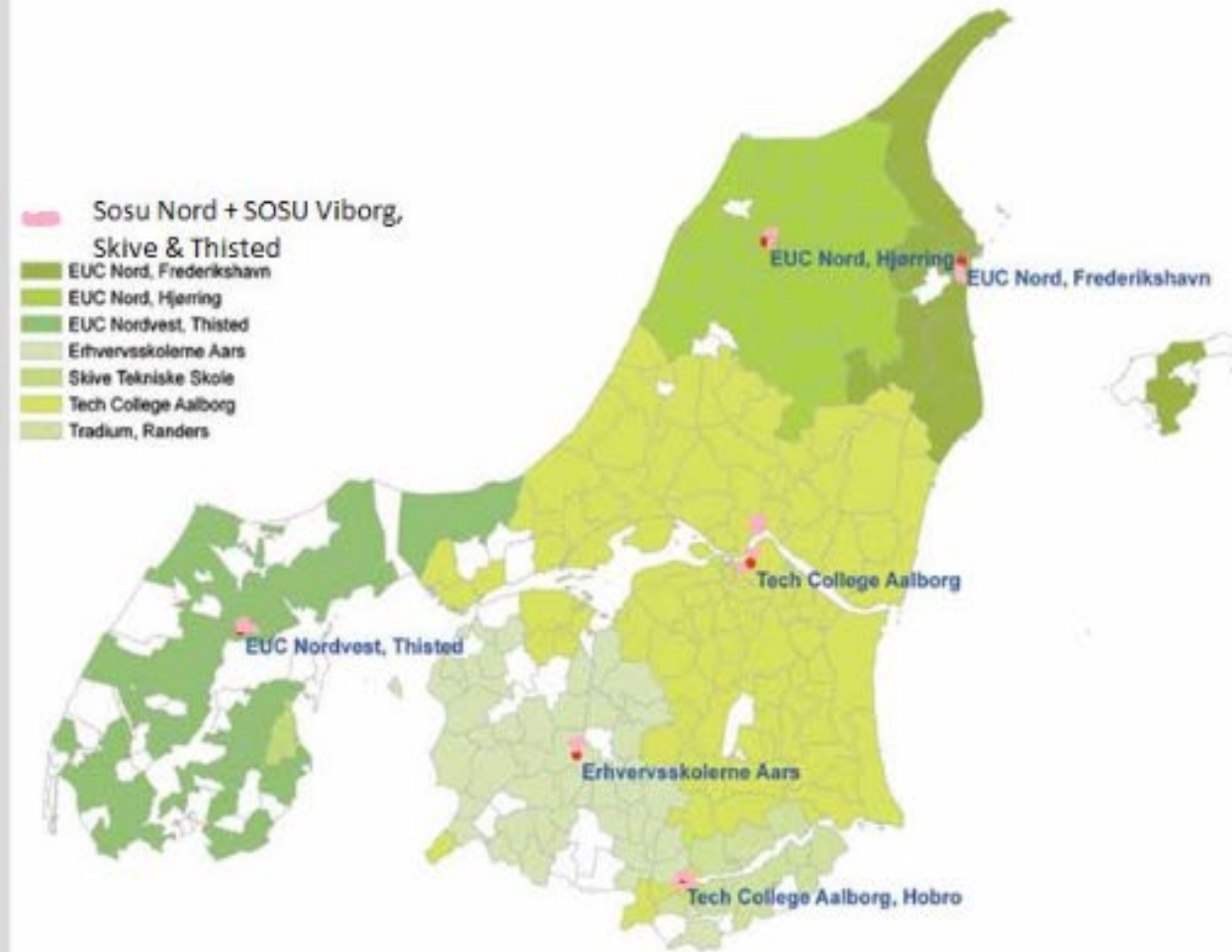
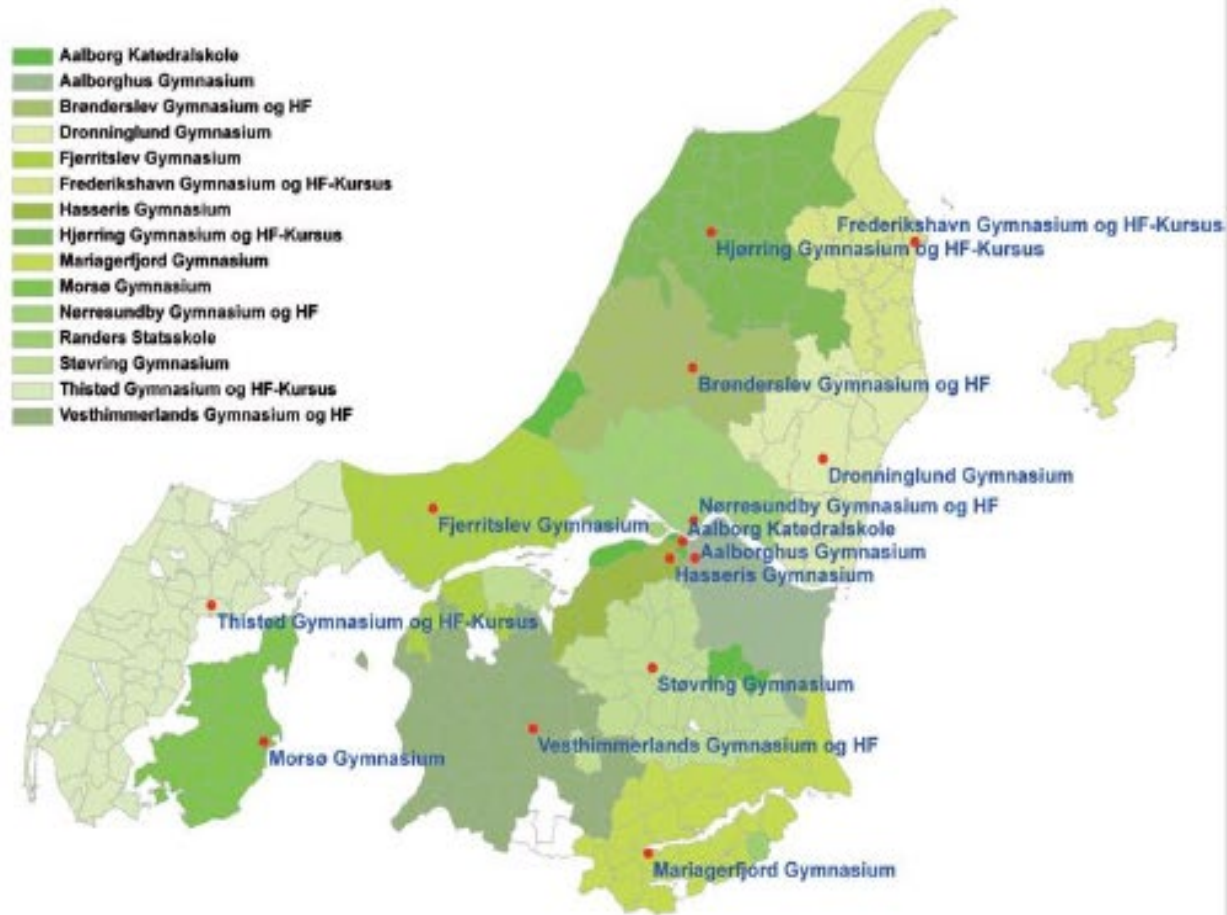
Særligt svært at få praktikplads, arbejdsgivere gennemskuer deres passivitet

Opsummering del 1:

1. Der er to grupper elever som er afhængige af et lokalt udbud:
2. Dem der lever lokalt af livsbiografiske årsager
3. Dem der lever lokalt fordi de ikke er fagligt indlejret/ socialiseret
4. Ved at lave en drastisk overgang fra grundforløb (skole) til hovedforløb (praktikplads) på arbejdsmarkedsvilkår overlader vi en systemskabt overgang til de svageste aktører i systemet – eleverne selv.

Byg dem en motorvej

Uddannelsesoplande - 1

Uddannelsesoplande - 2

De 12 store

Kontor, Sosu, Smed, Mekaniker
Tømrer (18-27)

De regionale

Industritekniker, frisør, vvs,
lager udd, handel (10-14)

'Klyngeuddannelserne'

Automatik- og proces,
skibsmontør, mediegrafiker,
elektronik- og svagstrøm (3-8)

De små 44

Finmekaniker, dyrepasser,
mejerist, flymekaniker (1-2)

Uddannelsesorientering + fagvalg

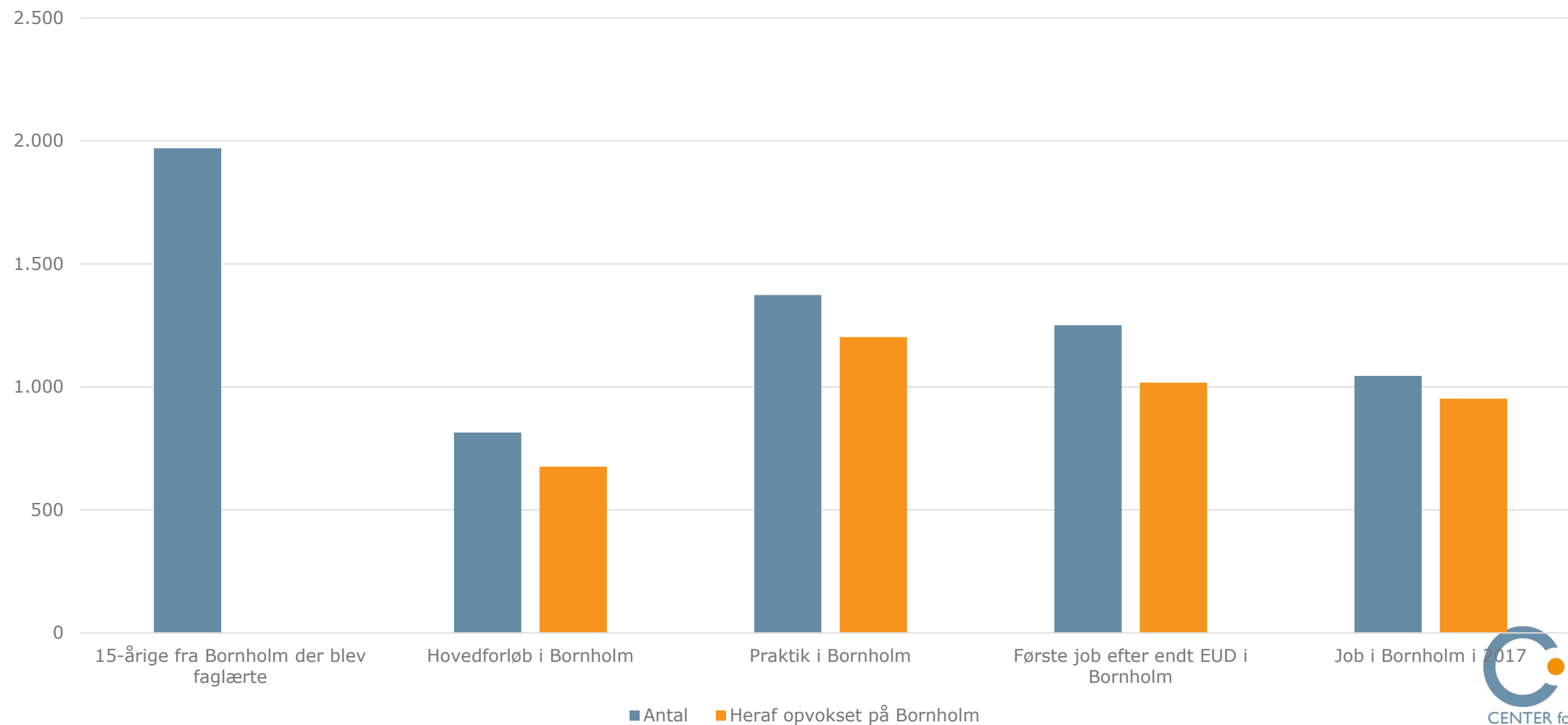
- De fagligt orienterede vælger:
 - De 12 store, de regionale, klyngeuddannelserne
- De mobilitetsorienterede vælger:
 - De regionale og klyngeuddannelserne
- De lokalt orienterede vælger
 - De 12 store

- De små 44 er reelt et efteruddannelsesstilbud
(for voksne)

Del 2: ny undersøgelse

- Ren statistik
- Alle faglærte uddannet mellem 2009-2016
- Fra oprindelseskommune til hovedforløb, til praktikplads, bopæl og job efter afsluttet EUD + job i 2017.

Bornholms Regionskommune, faglærte 2009-2016, antal

Hvad sker der med de faglærte?

Oprindelses-kommune	Antal	Andel der tog hovedforløb i nærheden af opvækstkom munen	Andel der var i praktik i nærheden af opvækstkom mune	Andel der bor i nærheden af opvækstkom mune efter endt EUD	Andel der før først job i nærheden af opvækstkom munen	Ander der i 2017 er beskæftiget i nærheden af opvækstkom munen
Hele landet	201.340	53,5	70	77,3	63,9	60,3
Bornholm	1.970	34,3	61	57,2	51,6	48,3
Frederiks-havn	2.972	44,2	69,3	72,8	63,5	58,9
Guldborg-sund	2.442	42,3	63,1	69,2	54,5	49,9
Lolland	1.988	44,2	62,9	65,7	54,6	49,4
Ringkøbing-Skjern	2.930	55,9	78,3	77,5	70,4	64,8
Varde	2.466	54,6	77,4	76,3	70,3	67

Opsummering del 2:

- De lokalt opvokset er den største kilde til faglært arbejdskraft
- Praktikpladser er det primære forankringspunkt for de der gerne vil blive boende hvor de er opvokset
- Adgang til et lokalt hovedforløb er særligt vigtigt for:
 - De lokalt orienterede
 - De helt unge og de voksne med familie

Konkrete input til strategi

- Udbudsstrategi:
 - Arbejde med praktikpladser for ALLE fagligheder som fast aktivitet
 - Tænk i multilokale uddannelsesforløb/ uddannelsespakker: gør dem til en asfalteret motorvej for eleverne
 - De 12 store + 1-2 regionale (forsøg med uddannelsespakker der tiltrækker elever udefra – Bornholms stærke brand?)
- Pædagogisk:
 - Fokus på at skabe faglig identitet (dannelse?) – social mobilitet fra ufaglærte forældre til faglærte børn. De skal have med tid end der er indlagt i systemet (svær overgang til praktikplads)
- Uddannelsespolitisk:
 - Bornholm særligt udfordret pga. manglende opland
 - Udlagte hovedforløb på Bornholm?????

Spørsmål?